

JUNIORIDRÆTSLEDERE

er positive rollemodeller

Otte år i træk har Odense Kommune afsat midler og ressourcer til at uddanne junioridrætsledere på tværs af skoler. Det skaber værdi for børnene, deres skolekammerater og foreningslivet.

- Fanget!

- Eeej, mig igen! Hvordan kunne du være så hurtig?!

- Okay! Det var "Tyren i det røde hav". Ud og placer den på plakaterne – hvilke kategorier hører legen under?, lyder det fra Signe Asferg.

Hun er projektleder i Dansk Skoleidræt, og sammen med sin kollega Annette Borch, underviser hun i dag på junioridrætslederuddannelsen i Odense. 34 unge fra 9 forskellige skoler er samlet til en dag fuld af sjove aktiviteter, teori og refleksion. Det er tredje ud af fire undervisningsgange, før elevernes fælles forløb er slut, og de alle kan kal-

de sig junioridrætsledere og hænge et dilpom, der bekræfter det samme op på værelset.

En lille indsats med stor effekt

Forud for elevernes møde har deres respektive skoler hver især lagt billet ind på, at netop disse elever kunne få lov at komme med på junioridrætslederuddannelsen. Odense Kommune har finansieret og faciliteret processen, men med et begrænset antal pladser, er der hvert år rift om hvem, der skal være de heldige.

- Vi har i gennemsnit budget til 10 skoler med 3 elever pr. skole, og der er altid mange om budet. På nogle skoler melder de nye elever til hvert år, fordi det at have junioridrætsledere, simpelthen er blevet en del af skolens kultur, siger Camilla Jarl, der er konsulent ved Odense Kommune.

År efter år er indsatsen blevet prioriteret i kommunen, fordi de oplever en række gevinster ved forløbet.

- Vi får rigtig meget ud af den smule, vi investerer i junioridrætslederuddannelsen. Vi kan se værdien af det på mange niveauer. Dét med at unge underviser børn, det kan noget. De unge bliver positive rollemodeller i både skolen og i fritiden. Junioridrætslederne har ikke kun en positiv effekt i forhold til fysisk aktivitet og bevægelse, de betyder også en masse for trivsel og dannelse. Det har virkelig en styrke, siger Camilla Jarl.

Faglige og sociale kompetencer

- Var den her leg ikke mest fysisk?

- Jeg tænkte, at den var mere social. Det handler jo om at samarbejde, ellers falder torvet på gulvet, og så har alle tabt.

Der grubles og diskuteres i små grupper efter hver øvelse. De kommende junioridrætsledere skal nemlig som en del af uddannelsen lære at reflektere og forstå formålet med forskellige typer aktiviteter. De sidder alle med to plakater, hvorpå

den ene beskriver fire former for læringsmuligheder; fysisk, psykisk, socialt og kognitivt. Den anden beskriver seks forskellige sanser, der kan stimuleres af bevægelse. Øvelsen giver mening for Amalie Andreasen, der går i 8. klasse på Sande-rumskolen.

- Vi er i klassen lige nu i gang med en prøve i idræt. Og der hjælper det her forløb os faktisk meget, fordi vi har fået en bedre forståelse af, hvad vi egentlig arbejder med i de forskellige øvelser – om det fx er motorik eller sanser, siger hun.

- Det er en god måde at få en ekstra forståelse, så man ikke bare leger legen, men forstår hvorfor man gør det, suppleres hun af Noah Vangsgaard, der går i 7. klasse på Risingskolen.

Camilla Jarl fortæller, at uddannelsen giver de unge elever en masse færdigheder, de kan trække på i mange situationer.

- Det giver dem en enorm selvtillid og styrker deres sociale kompetencer. De får meget mere end bare kompetencer til at kunne stå for nogle bevægelses- og idrætsaktiviteter. Det er jo også brugbart ind i andre fag og i en ungdomsuddannelse, siger hun.

Brobyggere til foreningslivet

På junioridrætslederuddannelsen lærer eleverne også at planlægge, justere og formidle aktiviteter. Amalie Andreasen fortæller, hvordan hun og klassekammeraten Sarah Svensson allerede har fået lov at prøve kræfter med deres nye kompetencer på deres egen skole.

- Vi fik mulighed for at teste noget af det, som vi har lært på nogle 4. klasser. Der blev vi virkelig udfordret. Nogle af de ting, vi havde planlagt, kunne nærmest ikke lade sig gøre. Vi var nødt til at justere, og det er noget af det, vi lærer meget her. Hvis legen er for kedelig, og børnene står og hænger, så sætter vi lige en ekstra fanger på eller tilpasser, så det bliver godt, siger hun.

Amalie Andreasen vil gerne være junioridrætsleder, fordi hun elsker idræt og at møde nye mennesker, gerne vil rykke nogle grænser og bruge sine færdigheder, når hun underviser i dans.

◀ På junioridrætslederuddannelsen lærer eleverne at planlægge og formidle sjove idrætslege på en måde, der gør, at alle børn har lyst til at være med og får en fed oplevelse med at bevæge sig.

Politisk fokus på junioridrætslederuddannelsen

Ikke alle skoler er heldige at have en kommune, der bakker op om junioridrætslederuddannelsen. På mange skoler tilbydes forløbet som et valgfag i overbygningen – eller det gjorde det i hvert fald. I skoleåret 2019/2020 trådte en ny lov om "Styrket praksisfaglighed" i kraft. Den foreskriver, at elever i udskoling skal vælge mindst ét praktisk valgfag, og at alle skoler dermed er forpligtet til at udbyde håndværk og design. Derudover kan skolerne selv vurdere, om de også vil tilbyde billedkunst, madkundskab og musik. Det betyder, at junioridrætslederuddannelsen nu kun kan tilbydes som et ekstra valgfag, som elever kan vælge som en frivillig mulighed, der ligger ud over deres obligatoriske timer.

Dansk Skoleidræts faglige udvalg sendte i oktober 2018 et hørings svar, der adresserede problematikken. I hørings svaret blev der bl.a. peget på, at de nye regler på området i nogen grad ensretter og indskrænker skolernes frihed til at oprette valgfag, som det lokalt bedst giver mening, og at der dermed går en masse værdi tabt.

I oktober 2019 tog Børne- og Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil uopfordret sagen op i et åbent samråd om bevægelse i skoledagen.

- Hvis det er sådan, at vi får mast junioridrætslederuddannelsen som valgfag, fordi vi har lagt nogle nye bindinger ind, så tror jeg sådan set ikke, at det var hensigten for nogens vedkommende. Så herfra en opfordring til, at vi genbesøger det næste gang vi har møde i forligskredsen, sagde hun.

Dansk Skoleidræt følger sagens udvikling tæt, og arbejder fortsat på at genskabe vilkår der gør, at alle skoler får mulighed for at tilbyde junioridrætslederuddannelsen som valgfag igen.

Læs mere om junioridrætslederuddannelsen på www.skoleidraet.dk/skolesport

Junioridrætslederne bliver både klædt på til at kunne varetage bevægelsesaktiviteter i deres egen eller andre klasser på skolen og til at kunne begå sig som ungdomstræner i en forening.

- Vi ser de unge mennesker som en ressource. De kan noget, og de har noget at bidrage med i forhold til en bevægelsesdagsorden. Både i skoledagen, men også som brobyggere til foreningslivet, siger Camilla Jarl.

Og udsigten til at kunne anvende sin viden og erfaring fra junioridrætslederuddannelsen i foreningslivet var da også en af de ting, der fik Sarah Svensson fra 8. klasse på Sanderumskolen til at melde sig til.

- Jeg vil gerne være junioridrætsleder, fordi

jeg selv har et lille gymnastikhold, hvor det kunne være rart at få nogle flere kompetencer og lege, man kan bruge, siger hun.

For Noah Vangsgaard handlede det i højere grad om at kunne være rollemodel for andre.

- Jeg kan godt lide at vise andre, hvad de skal gøre. At guide dem og hjælpe dem på rette vej. Jeg synes, uddannelsen lød spændende, og så kunne jeg godt lide, at man var sammen med andre og nye mennesker, siger han.

Spørger man eleverne, hvad det fedeste ved at være junioridrætsleder er, er svaret enkelt.

- Det hele, svarer de i kor. ○